

UMCS
INSTYTUT NAUK O KULTURZE

Dziedzictwo to krajobraz – wielowymiarowe aspekty

Dr hab. Katarzyna Smyk, prof. UMCS

Katedra Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UMCS

Od dziedzictwa niematerialnego do krajobrazu kulturowego

https://spycimierskiebozeczialo.pl/wp-content/uploads/2021/11/Raport_Spycimierskie_Boze_Cialo.pdf

<https://spycimierskiebozeczialo.pl/pl/informacje/vi-seminarium-spycimierskie/>

Podejście holistyczne do dziedzictwa

- Preambuła Konwencji UNESCO z 2003 roku:

„**istnieje daleko idąca współzależność**

– **między niematerialnym**

– **i materialnym dziedzictwem kulturowym**

– **oraz dziedzictwem naturalnym”**

Nic w niniejszej Konwencji nie może być interpretowane jako:

- a) zmieniające status lub ograniczające przewidziany w Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 1972 roku poziom ochrony dóbr stanowiących Światowe Dziedzictwo, z którymi dany element dziedzictwa niematerialnego jest bezpośrednio związany;

FOT. KRZYSZTOF KALINOWSKI
LOVEKRAKÓW.PL

Podejście holistyczne do dziedzictwa

„Myślimy już dzisiaj w kategoriach całego systemu, a nie pochylamy się tylko nad pojedynczym elementem dziedzictwa.

Nastąpiło przejście

- **od myślenia w kategoriach elementu:**
»dobro kultury«
- **do całościowo rozumianego »dziedzictwa«,**

a wreszcie

- do systemowo traktowanej **»kultury«.**”

(Schreiber 2014: 160)

Krajobraz kulturowy

w krajobrazie kulturowym widać
„odbicie **długotrwałych relacji**

- między ludźmi
- i ich środowiskiem życia,
- źródło znaczeń, symboli i skojarzeń” (Bernat 2011: 11)

„**postrzegana przez ludzi** przestrzeń, zawierająca

- elementy przyrodnicze
- i wytwory cywilizacji,
- **historycznie ukształtowana**
 - w wyniku działania czynników naturalnych
 - i działalności człowieka” (Zalasińska 2020: Art. 3)

Źródło:
<https://www.poddębicki.pl/asp/mapa-powiatu,3,,1>

Krajobraz kulturowo-przyrodniczy spycimierskiego dziedzictwa niematerialnego

- Kolejne aspekty:
 - Religijne

Fot. M. Ziółkowska, 2021

*Jeśli nie zaznaczono inaczej,
zdjęcia wykonała K. Smyk.*

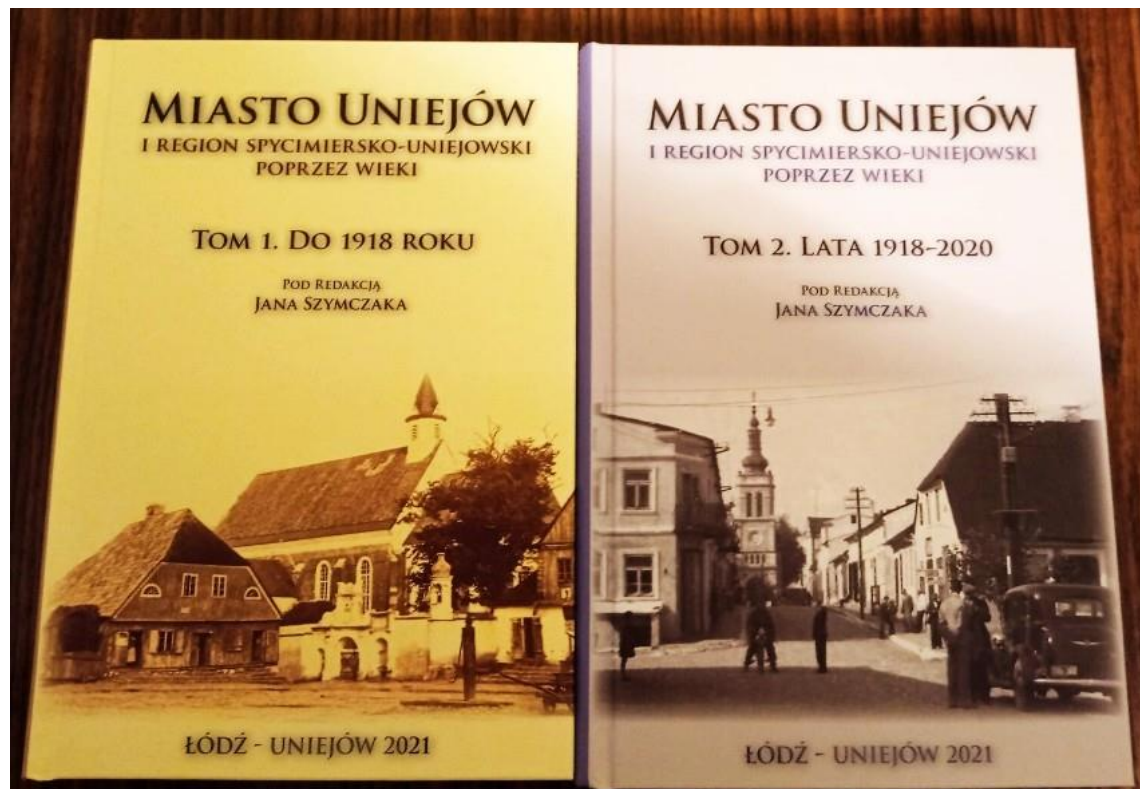
Krajobraz kulturowo-przyrodniczy spycimierskiego dziedzictwa niematerialnego

- Kolejne aspekty:
 - Religijne
 - Kulturowe

Krajobraz kulturowo-przyrodniczy spycimierskiego dziedzictwa niematerialnego

- Kolejne aspekty:
 - Religijne
 - Kulturowe
 - Historyczne

Źródło: poddebice.naszemiasto.pl

Krajobraz kulturowo-przyrodniczy spycimierskiego dziedzictwa niematerialnego

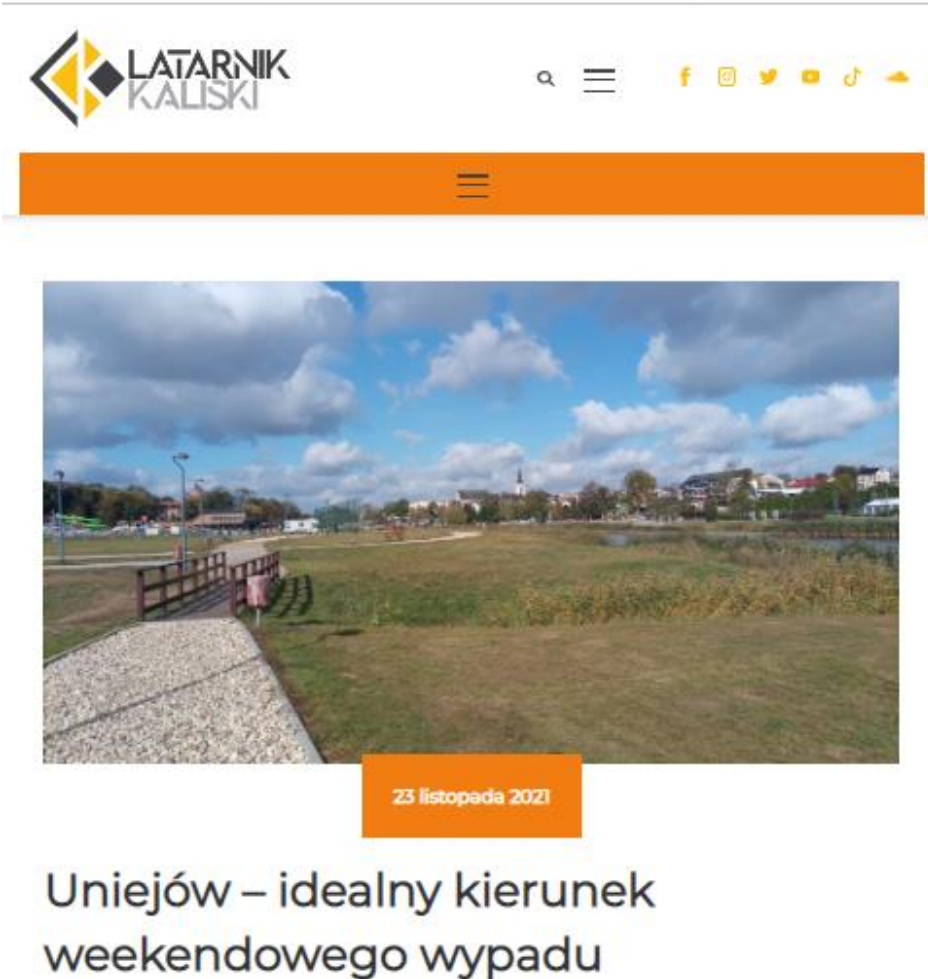
- Kolejne aspekty:
 - Religijne
 - Kulturowe
 - Historyczne
 - Przyrodnicze i krajobrazowe

Fot. M. Kubacki, źródło: uniejow.net.pl

Krajobraz kulturowo-przyrodniczy spycimierskiego dziedzictwa niematerialnego

- Kolejne aspekty:
 - Religijne
 - Kulturowe
 - Historyczne
 - Przyrodnicze i krajobrazowe
 - Turystyczne

The image shows a screenshot of a website article. At the top left is the logo for 'LATARNIK KALISKI', which consists of a stylized yellow and black diamond shape next to the text 'LATARNIK KALISKI'. To the right of the logo are search and social media icons. Below the logo is an orange navigation bar with a white hamburger menu icon. The main content area features a large landscape photograph of a park or recreational area in Uniejów, showing a paved path, a wooden fence, a grassy field, and a body of water in the background under a blue sky with white clouds. Below the photograph is an orange date stamp that reads '23 listopada 2021'. At the bottom of the screenshot, the text 'Uniejów – idealny kierunek weekendowego wypadu' is displayed in a dark grey font.

23 listopada 2021

Uniejów – idealny kierunek weekendowego wypadu

